

PRI

ORI

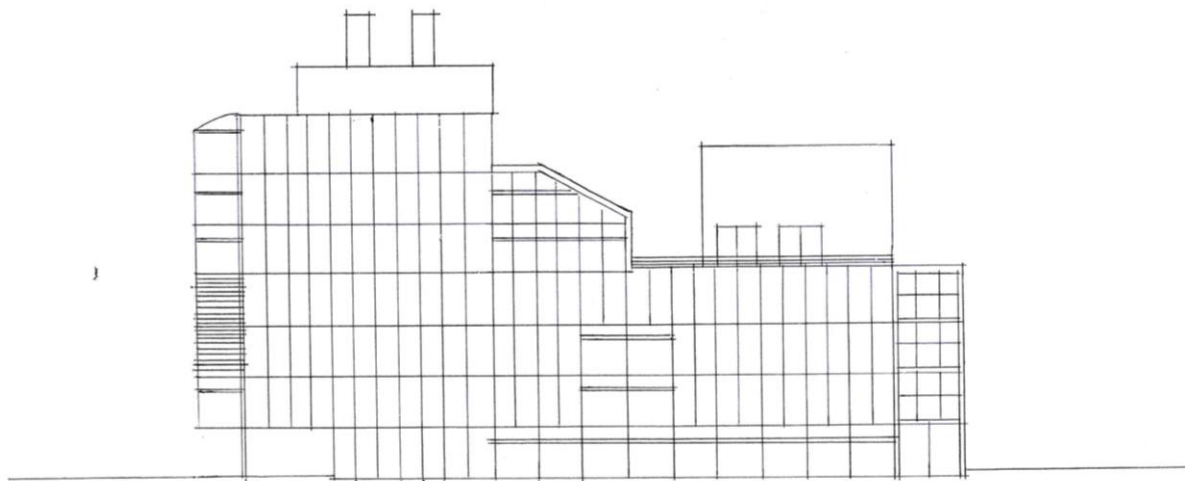
02

Obchodní dům Máj (také 02, Tesco a My)

Praha 1, Nové město, Národní třída 26, čp. 63

Ateliér SIAL, Stavitelé ABV STOCKHOLM

1971 soutěž, 1973–1975 stavba, 2009 modernizace

Stavba Obchodního domu Máj

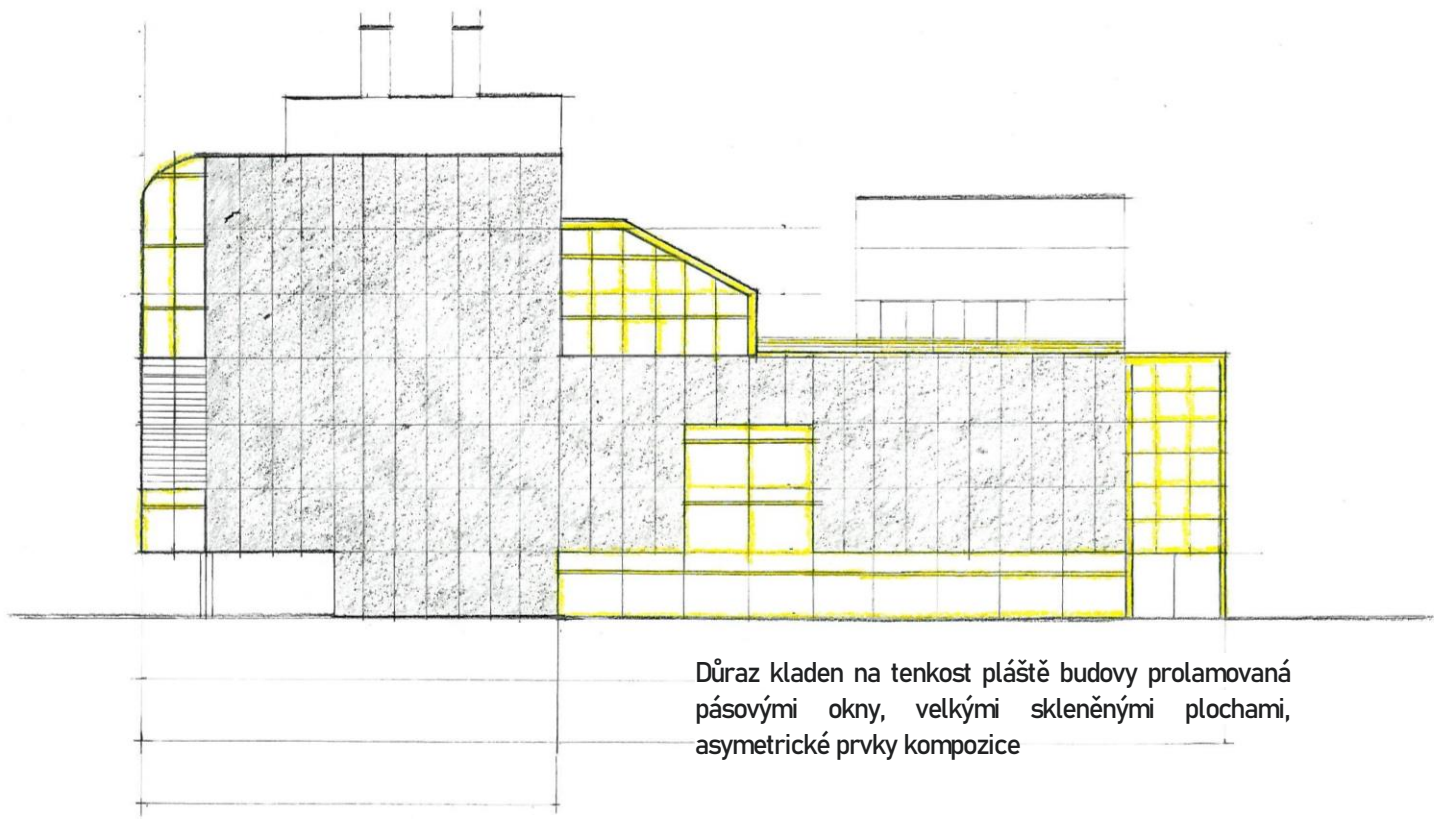

Obchodní dům byl realizován mezi lety 1972–1975. Toto post normalizační období se projevilo na konečném vzhledu a tehdejšímu dojmu celé budovy. Vnější fasáda byla pod mocí komunistických ideologů násilně, proti vůli architektů, změněna. Například z původního velkého plánovaného nadpisu PRIOR 02 se zrodil nápis 30 VÍTĚZNÝCH LET a na střechu rohového důležitého domu byla umístěna rudá hvězda. K tomuto zdviženému hvězdnému hlásajícímu praporu komunistických ideologů si architekti nemohli dovolit nic namítnout.

ČSSR navázala komunikaci se Švédskou firmou SIAB a ABV STOCKHOLM. Za tímto spojením se Švédy stojí také výběr barvy fasádních oken. Symbolickou švédskou žlutou najdeme na všech okenních rámech. Do 90. let jsme ji mohli spatřit také v interiéru, jako barvu zvolenou na nátěr trubek a dalších technických zařízeních. Architekti se totiž rozhodli klást důraz na různé mechanické prvky a neskrývat funkční potřeby domu. Ale v době pozdější rekonstrukce se názor „pravdivé fasády“ rekonstruktérům již tak nezamlouval, a tak dnes barevně natřená potrubí zakrývají nové podhledy.

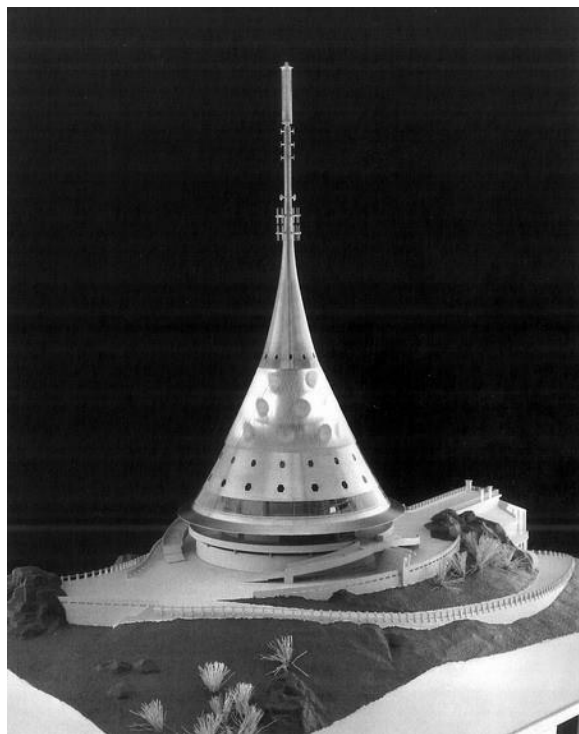
Máj byl ve své době odvážnou moderní anomálií. Ohromoval svou velikostí a technickou pokrokovostí. V 70. letech minulého století se totiž stal po Kotvě druhým největším obchodním domem. Právě proto měl nést číslo 2 (PRIOR 02).

High-tech. Zvláštností byla použita stavební technologie suché montáže. Charakteristické pro high tech styl bylo zvýraznění některých technologických prvků: barevně natřená potrubí vzduchotechniky na stropě (ta však byla zakryta v roce 1992) a eskalátory v prosklené schodišťové hale. Součástí high tech pojetí byl i trvale zavěšený jeřáb na střešních kolejnicích, určený k čištění fasády.

Důraz kladen na tenkost pláště budovy prolamovaná
pásovými okny, velkými skleněnými plochami,
asymetrické prvky kompozice

SIAL – Sdružení inženýrů a architektů v Liberci. Ateliér SIAL byl založený architekty Otakarem Binarem, Miroslavem Masákem a Karlem Hubáčkem. SIAL existoval oficiálně v letech 1968–1972, ale název byl užíván již před jeho vznikem, a i po jeho formálním zrušení. Ateliérem prošli kromě jiných architekti Martin Rajniš, Radim Kousal, Jan Sapák, Ján Stempel, Jiří Suchomel, Emil Přikryl. SIAL se brzy stal synonymem pro originální a invenční architekturu.

Miroslav MASÁK John EISLER Martin RAJNŠ

Prof. Ing. arch. Miroslav Masák dr. h. c. - *1932 Úvaly, bývalý poradce Václava Havla. Spoluzakládá sdružení inženýrů a architektů SIAL

Ing. arch. John Eisler - *1946 Londýn, nyní architektem ve státě New York. Stavby: Vila pod Habrovou, Dio Padre Misericordioso

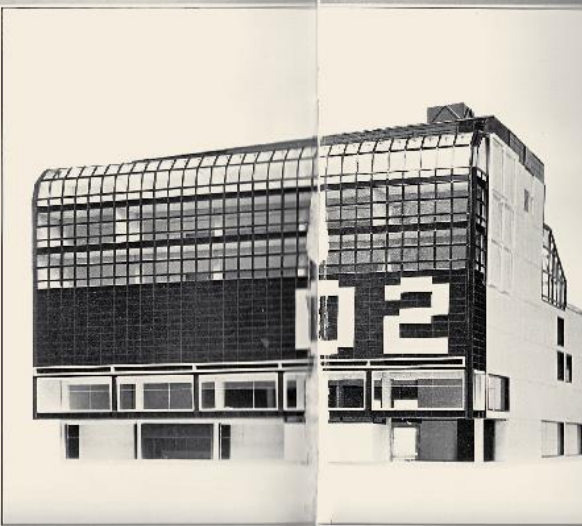
Prof. Ing. arch. Martin Rajniš - *1944 Praha, experimentální architektura, architektura ve vztahu k přírodě. Stavby: Česká poštovna na Sněžce, Vzducholod' Gulliver DOX

**STAVO
PROJEKT
LIBEREČ**
GRAND
MAGASIN
MAJ
PRAGUE
1972-1975
**TCHÉCO
SLOVAQUIE**

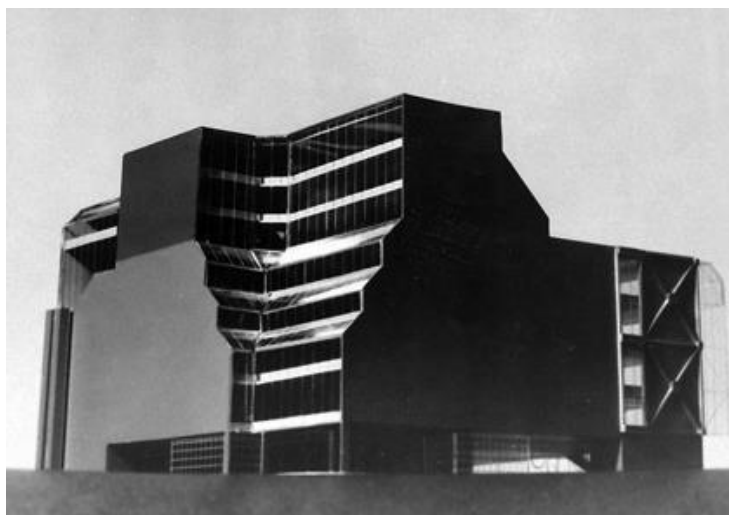

Le SIAL, l'école des ingénieurs et architectes de Liberec, est l'unique entreprise de l'école, une école unique dans son genre, un lieu de rencontre unique. Le SIAL, l'école des ingénieurs et architectes de Liberec, est l'unique entreprise de l'école, une école unique dans son genre, un lieu de rencontre unique.

Miroslav Masák
Né à Úvaly en 1932.
1952-1958 : études d'architecture à Prague.
1960-1972 : membre du présidium de l'Union des architectes tchécoslovaques.
1972-1982 : membre fondateur du SIAL.
Principales réalisations : membre d'installation d'Épité : pavillon d'exposition à Liberec ; centre commercial à Liberec ; centre sportif, Společnost 1974 ; grande synagogue à Prague.
Miroslav Masák
Né à Prague en 1946.
1969 : diplômé d'architecture de l'Université tchèque de Prague ; membre du SIAL.
Depuis 1969, architecte indépendant à Prague.
Principales réalisations : grande synagogue à Prague ; villa de Přibram ; pavillon de la Biennale de Venise à Venise.
John Eisler
Né à Londres en 1946.
1969 : diplômé d'architecture de l'Université de Londres.
1969-1972 : membre du SIAL.
Principales réalisations : grande synagogue à Prague ; villa de Přibram ; pavillon de la Biennale de Venise à Venise.
Martin Rajniš
Né à Prague en 1944.
1969 : diplômé d'architecture de l'Université de Prague.
Principales réalisations : grande synagogue à Prague ; villa de Přibram ; pavillon de la Biennale de Venise à Venise.

JINÉ SOUTĚŽNÍ NÁVRHY OBCHODNÍHO DOMU MÁJ

Obchodní dům Máj je impozantní funkční budova nacházející se v naprostém jádru centra Prahy. Je k zahlédnutí z několika ulic. Posazena je na jednom z nejdůležitějších nároží ulic v samotném centru – a to Spálená a Národní. Z obou je umožněn vstup do budovy.

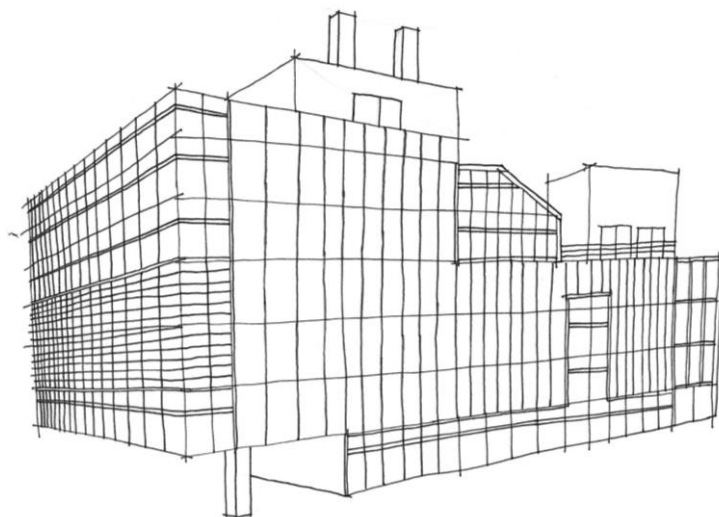
Národní třída je křižovatkou Prahy. Je to jedno z nejrušnějších míst, lidé tudy procházejí denně, ať už se potřebují dostat kamkoli. Není divu, že právě zde vznikl v 70. letech 20. století velkolepý obchodní dům. (Doplnění tehdejší nedostatečné obchodní sítě bylo v době po normalizaci vítaným aktem.) V 70. letech, po stavbě obchodního domu, se zrealizovala také stavba stanice metra – Národní třída.

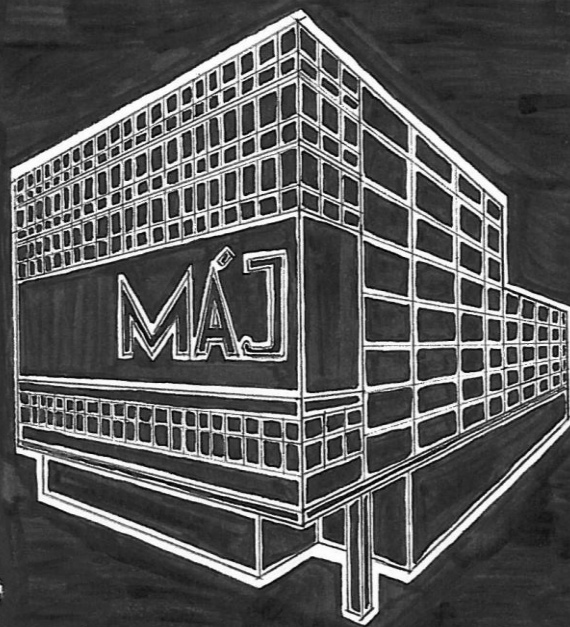
PLÁNOVANÁ REKONSTRUKCE

Letošní rok se hodně mluví o rekonstrukci celého obchodního domu. Nový projekt by měl aktualizovat smysl budovy a také vylepšit estetické prvky. Součástí rekonstrukce by mělo být přejmenování z nynějšího MY na 02 – jako odkaz na původní stavbu. Dnes již staří původní architekti se k modernizační rekonstrukci staví opozičně a nabídku, aby se podíleli na přestavbě odmítli. Architekt Masák se vyjádřil následovně:

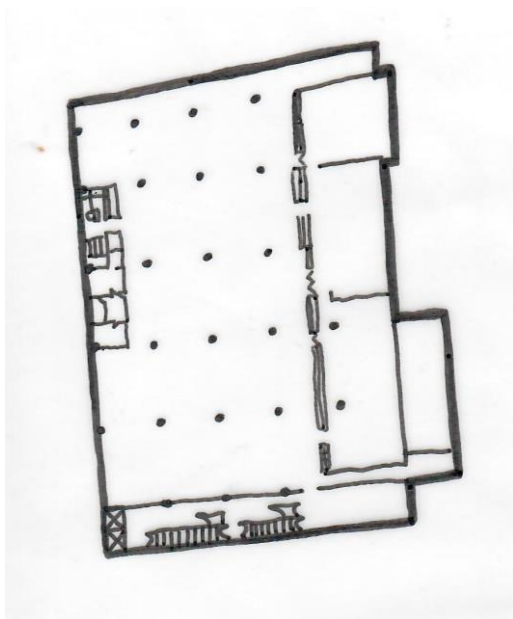
„Máj je jeden ze tří až pěti domů z období normalizace, který v Praze stojí za to, ... a který by měl zůstat. Jako stopa té doby ve městě. Každé město by mělo mít vzpomínku na to, jak procházelo tou, kterou dobou. A tenhle dům vznikl v nepříznivých podmínkách, a přitom má světový ohlas.“

RAJNIS
MASAK
EISLER

1975

Půdorys – Téměř žádné oddělovací stěny, volný prostor, nosné sloupy. Každý prodejce si prostor uspořádal a oddělil sám podle toho, jak potřeboval.

Schwarz plán – Máj, dnes již spojen s domem Quadrio (architekt Jakub Cígler), je velká budova zastavěna do historicky laděného centra. Domy v ulicích jsou malé a roztržštěné – kvůli postupnému stavění napříč časem.

Detail – vzor na fasádě

Nákladní výtahy v zadní části budovy

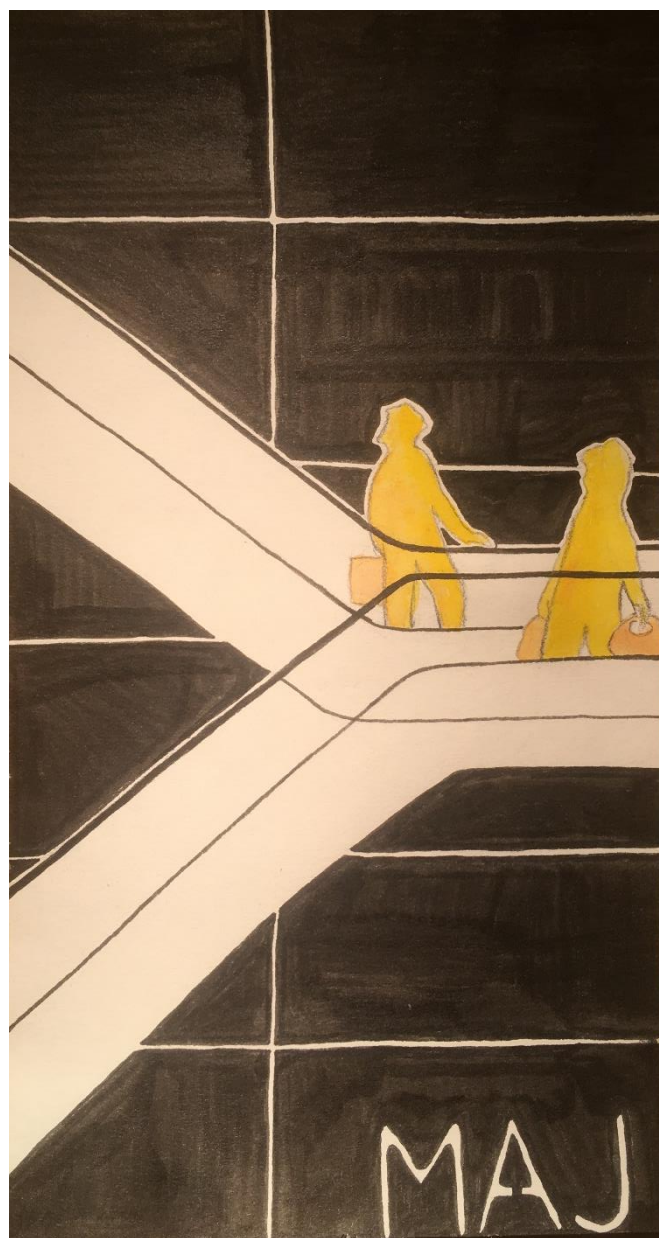

Zadní strana OD Máje

Řešení k napojení k vedlejšímu domu

Netušila jsem, že dům má být v příštím roce přestavován.

Nepodařilo se mi zjistit, co přesně se dnes nachází ve třech patrech pod zemí.

Pochopil jsem, že být finančně omezován a muset změnit původní ideální plány na levnější alternativy, není nic příjemného.

Mám pochybnost o tom, jak se bude vyvíjet plánovaná rekonstrukce

Ted' už vím, že budova Máj měla ve své době světový ohlas díky několika prvenství v pokrokovosti.

Za nejlepší stránku stavby považuji umístění eskalátorů a prostor kolem nich.